

Küsimused lastekaitse valdkonna juhile

1. Kui palju on Teie omavalitsuses lapsi?

Vastus: 434

2. Mitmele lapsele on omavalitsus määranud eestkostjaks?

Vastus: 3

3. Mille alusel on töö jaotatud lastekaitsetöötajate vahel?

Vastus: Setomaa vallal on üks 0,5 kohaga lastekaitsetöötaja.

4. Kuidas ja millal viimati on kontrollitud lastekaitsetöötajale LasteKS § s 20 sätestatud piirangute puudumist lastekaitsetöötajana töötamiseks?

Vastus: Kontrolli teostas Setomaa Vallavalitsuse kantselei 08.11.2021 aastal tööle asumisel ja siis on pisteliselt tehtud jooksvalt kontrolle.

5. Millised on peamised laste abivajaduse valdkonnad, millega lastekaitsetöötajad tegelevad?

Vastus:

- Laste ja perede nõustamine sotsiaalhoolekandest küsimustes.
- Abivajavatele lastele ja peredele juhtumiplaani koostamine ja nende täitmise jälgimine.
- Juhtumite dokumenteerimine ja aruannete esitamine, STAR.
- Korraldab hädaohus olevate laste eraldamist kodust või perekonnast, kogub materjali ja teeb kohtule avalduse esialgse õiguskaitse rakendamiseks.
- Asendushoolduse korraldamine ja selle üle järelevalve teostamine (täpsemalt ametijuhendis).
- Osaleb lastega seotud vaidlust lahendamisel ning vajadusel abistamine erinevate sotsiaaltoetuste taotlemisel.
- Kodude külastamine koostöös teiste vajalike spetsialistidega ja järelevalve teostamiseks ning arvamuse andmiseks seadusest tulenevatel juhtudel.
- Teeb koostööd teiste asutustega (nt noortekeskustega, haridus-, tervishoiu-, korrakaitseasutused), et lastega perede probleeme ennetada ning juhtumeid lahendada.
- Osaleb vähekindlustatud lastega perede sotsiaalse heaolu suurendavates arendustegevustes.
- Vallavalitsuse ja volikogu istungitel ning komisjonide koosolekutel osalemine vastavalt vajadusele.
- Valdkonda puudutavate eelnõude ettevalmistamine vallavalitsusele.
- Vajadusel vältimatu sotsiaalabi andmise korraldamine.

6. Mis olid Teie haldusterritooriumi lastekaitsetöö prioriteedid 2024. aastal ja mis on käesoleval aastal?

Vastus:

- 2024.aastal olid prioriteedid aktiivsetele ja pikaaegsetele juhtumitele paremate lahenduste väljatöötamine koostöös lapse, lastevanemate ja teiste oluliste liikmetega (kooli meeskonnad ja teised spetsialistid).
- Töölauale on tulnud ka mitmeid juhtumeid, mis on seotud sotsiaalsete probleemidega kaasava hariduse kontekstis ning on tulnud paika saada lastekaitse roll abistamisprotsessis koostöös teiste võrgustikuliikmetega. Lastekaitsetöötaja kirjutab sellest teemast ka oma magistr töö, mida ta 2025 a kaitsma läheb.

- Hooldusperedes olevate laste, kes on ühtlasi meil ka eestkostel, nende laste ja perede toetamine, nõustamine.
- Kogukonnas teadlikkuse ja julguse tõstmine, et abivajavast ja hädaohus olevast lastest/peredest meid teavitatakse, et saaksime koheselt reageerida ja abi pakkuda.
- Üleüldine lastekaitsetöö kvaliteedi tõstmine, professiooni arendamine ning kogukonnas teadlikkuse tõstmine (lastekaitsetöötaja roll kogukonnas ning positiivse kuvandi loomine kuna meedias on mitmeid lastekaitsetöötajatega seotud negatiivseid lugusid, mis süvendavad ühiskonnas ka negatiivset ja hirmuga seotud hoiakuid). Positiivseid lugusid meedias kajastatakse väga minimaalselt.

7. Kuidas on korraldatud lastekaitsetöötajate osalemine koolitustel, infopäevadel ja supervisioonidel/kovisioonidel?

Vastus: Meeskondlikult. Kui osaleme koolitustel, infopäevadel või supervisioonidel siis teeme seda üldiselt sotsiaalosakonnas meeskonnana kuna meid on üsna vähe ning sotsiaaltöötajatel ja lastekaitsetöötajal on palju ühiseid koostöökohti juhtumite lahenduste väljatöötamise juures.

8. Millises mahus võimaldatakse lastekaitsetöötajatel osalemist tasulistel koolitustel?

Vastus: eelarves oleme arvestanud koolitustega. Meie lastekaitsetöötaja tegeleb magistrikraadi omandamisega ning saab suurema osa uut teadmist ja kogemust koolist.

9. Mitu hooldus- ja /või suhtlusõiguse juhtumit on KOVis kolme aasta jooksul menetluses olnud?

Vastus: kuni 10.

10. Mitu korda on viimase 3 aasta jooksul kasutatud lapse hooldus- ja/või suhtlusõiguse vaidluse puhul Lasteks § 40 lõike 2 sätet, mille kohaselt on kohaliku omavalitsuse üksuse lastekaitsetöötajal või muul kohaliku omavalitsuse üksuse nimetatud ametnikul õigus teha last kasvatavale isikule ettekirjutusi abivajava lapse kaitseks ja kohustada last kasvatavat isikut tegema koostööd lastekaitsetöötajaga? Kui ei ole, siis palun põhjendada, miks?

Palume lisada 2024 – 2025 aasta STAR menetluste numbrid, kus ettekirjutust on kohaldatud.

Vastus: Ei ole, sest oleme siiani suutnud juhtumid lahendada ilma ettekirjutuseta lastevanematele. Ettekirjutuse tegemine on pigem viimastest meetmetest, mida rakendada sooviksime, kui näeme, et muud pakutavad lahendused ei toimi.

11. Mitme hooldus- ja/või suhtlusõiguse vaidluse puhul on kohus määranud KOVi lapse erieestkostjaks? Palume lisada menetluses olevate STAR juhtumite numbrid.

Vastus: 0

KOV korraldatavad teenused

1. Missuguseid abinõusid on Teil KOVi poolt võimalik pakkuda abivajavale lapsele ja tema perele (sh tõendus põhised ennetusprogrammid/koolitused ja sotsiaalprogrammid) Teie piirkonnas (näiteks Imelised aastad, Vanemluse ehituskivid, SPIN vm)?

Vastus: Tugiisikuteenus (nii lastele kui ka peredele), sotsiaaltransport, lapsehoid, vaimse tervise teenused, maakondlikud programmid (nt Imelised aastad, Vanemahariduse koolitustele suunamine). Meil on maakondlikult väga hea koostöö Võrumaa Arenduskeskusega, Punase Risti ja teiste valdadega. Operatiivselt

pakutakse meile erinevatesse gruppidesse osalemise võimalusi nii lastele endile (nt Punase Risti suvelaagrid) kui ka lastevanematele (nt Imelised aastad ja Võrumaa Arenduskeskuse kaudu Vanemahariduse koolitused). Kuna meie sihtrühmad on väikesed ning ka eelarvel on oma piir, siis ei ole meil endal kasulik pidevalt läbi projektide oma sihtrühmadele vajalikke teenuseid leida. Oleme püüdnud olla paindlikud ning leida lahendusi koostöös teistega. On teenuseid, mida on mõistlik ja efektiivsem pakkuda sihtrühmadele maakondlikus koostöös. See omakorda tugevdab ka maakondlikku sidusust.

2. Millised abinõud on pakuda lapse hooldus- ja/või suhtlusõiguse vaidluste ennetamiseks ja nendele vanematele, kelle vahel vaidlus kestab?

Vastus: oleme rakendanud taastavat õigust, pereteraapiaid, pakkunud ise esmatasandi sotsiaalnõustamist, psühholoogi teenuseid.

3. Mis abinõusid pakute lastele, kelle vanemate vahel on hooldus- ja/või suhtlusõiguse vaidlus?

Vastus: taastav õigus, erinevad nõutamisteenused peredele olenevalt juhtumist ja peredünaamikast, vaimse tervise teenused, perelepitajad.

Tööprotsess

1. Kuidas on korraldatud lastega seotud PPA teatiste vastuvõtmine ja menetlusse andmine?

Vastus:

- PPA teatis tuleb STAR töölauale. Üldiselt helistab piirkonnapolitsei ka meile paralleelselt ning annab juhtumiga seotud taustinfot meile edasi. Koos arutame, vajadusel koos kodude külastused ning ümarlauald.
- Osakonna juhataja tutvub juhtumiga ja sellega kaasneb tavaliselt ka arutelu lastekaitsetöötajaga. Lepitakse kokku esmased käitumisjuhised
- Lastekaitsetöötaja võtab juhtumi STAR-is vastu, on juhtumikorraldaja, alustab juhtumimenetlusega, kaasates vajalikud võrgustikuliikmed.

2. Kuidas menetletakse lapse hooldus-ja/või suhtlusõiguse juhtumeid KOVis?

Vastus:

- Juhtum jõuab töölauale.
- Kui kohtusisene, siis toimime vastavalt kohtuotsusele.
- Kui kohtuväline, siis arutelu meeskonnas, kaasates osapooled. Eesmärkide seadmine koostöös lastevanematega ja lastega. Eesmärkide täitmise jälgimine, määratud tähtaeg.

3. Kuidas on lastekaitsetöötajale tagatud juriidiline tugi lastekaitsejuhtumite lahendamisel?

Vastus: Juriidilist tuge annab Setomaa Vallavalitsuse vallasekretär.

4. Kes on lapse juhtumikorraldajaks kui vanemad on juba pöördunud kohtusse?

Vastus: Kui juhtum on KOV töölaual, siis on selleks lastekaitsetöötaja.

5. Kelle kohustus KOVis on lahendada lastekaitsealaseid vaideid ja kaebuseid?

Vastus: See on lastekaitsetöötaja kohustus koostöös vallasekretäri ja sotsiaalosakonna juhatajaga.

6. Millist lastekaitsealast teavitustööd teete oma haldusterritooriumil?

Vastus: jagame regulaarselt teavet kogukonda läbi vallalehe, sotsiaalmeedia. Lastekaitsetöötaja võtab osa kogukondlikest tegevustest ja osaleb koos abivajavate peredega koolitustel, kus ta saab olla sihtrühmaga koos ning arutada ka oludest (kogukonna kaasamine, samastumine, kogemuste jagamine, kontakt ja usaldus). Samuti kutsutakse aeg-ajalt ka lastekaitsetöötajat sotsiaalkomisjoni ning haridus- ja noorsookomisjoni oma tööst (mured ja rõõmud) rääkima. Saame nii sisendeid

kogukonnalt kui ka komisjonidelt oma igapäevatöö paremaks korraldamiseks ning kogukonnad saavad valdkonnast teadlikumaks.

7. Kas olete teadlikud tasuta lähisuhtevägivalla lahendamise koolitusest Digiriigi Akadeemias ning mitu lastekaitsekaitsetöötajat on selle läbinud?

Vastus: Oleme teadlikud. Meie töötaja ei ole hetkel seda läbinud. Kõigepealt lõpetab oma magistriõpingud Tallinna Ülikoolis. Samm-sammult, et vältida õppimisest ja koolitustest tulenevat ülekoormust.

Koostööpartnerid

1. Kes on omavalitsuse koostööpartnerid lapse hooldus-ja/või suhtlusõiguse juhtumite lahendamisel? Lisage palun kontaktid.

Vastused:

- Taastavat õigust oleme saanud rakendada koostöös Sotsiaalkindlustusametiga.
- Psühholoogiline nõustamine, muusikateraapia, vaimse tervise kriisinõustamine. ML Koolitused ja Teraapiad OÜ Mäe 27, Mikitamäe, Setomaa vald.
- Kogemusnõustamine, perenõustamine, Loosiline OÜ Võru maakond, Võru linn, k.a Setomaa vald.
- Psühholoogiline nõustamine, Värska kuurortravikeskus Väike-Rõsna küla, Setomaa vald.
- Vajadusel teenused ka väljaspool valda (juhtumipõhiselt).

2. Kuidas hindate koostööd koostööpartneritest asutuste, isikutega?

Vastus: Minu meelest on koostöö väga hea. Kiire ja toetav.

3. Kellest/millest oma töös kõige enam tunnete puudust? Millisena näete ideaalpilti ning mis selle saavutamist takistab?

Vastus: Mina tunnen puudust paremast koostööst kaasava hariduse rakendamisel. Probleemid, mis on tekkinud kaasava hariduse valguses on päris keerulised. Samuti tulevad sellega seoses lauale ka eetilised probleemid, mis tihti lähevad üle isiklikeks. Selletõttu on tekkinud kahtlused, kas meie meeskonnad jagavad ühiseid väärtushinnanguid abistamisprotsessis. Võibolla peaksime tegema ühise eetikakoodeksi. Mina näiteks loen sotsiaaltöö eetikakoodeksit vähemalt kord kvartalis, et meenutada, millepärast ma seda tööd teen. See aitab hoida oma sihti õigel teel. Kui me saaksime koostööle paremini laste ja perede abistamisprotsessis, et kõik lapsed saaksid võimaluse hea hariduse omandamiseks vaatamata sotsiaalsetele probleemidel, mida me pidevalt koos lahendame, siis sellise koostöö saavutamine, mille vundamendiks on ühised väärtushinnangud ja ühine eetilinesfäär, siis see juba oleks saavutus.

Vajadusel lisage palun infot omavalitsuse vaates olulistel lastekaitseteemadel, mida pole käesolevas küsimustikus käsitletud, kuid mida peate oluliseks.